

Spis treści

Redaktor koordynujący	ix
Współautorzy	x
Przedmowa	xi
Przedmowa do wydania polskiego	xiii

ROZDZIAŁ 1

Zaopatrywanie ran w stanach nagłych: uwagi ogólne 1

Cele zamykania ran	2
Oczekiwania pacjenta	3
Czynniki ryzyka podczas zaopatrywania ran	3

ROZDZIAŁ 2

Ocena stanu pacjenta i badanie rany 5

Czynności wstępne	5
Ocena i dokumentacja medyczna ran	9

ROZDZIAŁ 3

Leczenie ran: istotne klinicznie względy anatomiczne 12

Skóra i powięzi: istotne klinicznie względy anatomiczne	12
Linie napięcia skóry	15
Zmiany budowy skóry	16

ROZDZIAŁ 4

Estetyczne aspekty gojenia się ran 18

Prawidłowy przebieg procesu gojenia się ran	19
Czynniki wpływające na wygląd blizny	21
Ślady po szwach	27
Blizny keloidowe i hipertroficzne	28
Pielęgnacja i rewizja blizn	28

ROZDZIAŁ 5

Zaopatrywanie ran u dzieci 31

Carolyn K. Holland, MD, MEd, Gregg A. DiGiulio, MD

Javier A. Gonzalez del Rey, MD, MEd

Uwagi ogólne i techniki uspokojenia dzieci	32
Unieruchamianie pacjenta do zaopatrywania ran	35
Sedacja u dzieci	35
Techniki podawania środków znieczulających miejscowo	39

Wybór materiałów do zamykania ran	40
Uwagi dotyczące wybranych okolic anatomicznych	40
Drenaż ropnia	44
Pielęgnacja rany po zaopatrzeniu	44

ROZDZIAŁ 6

Znieczulenie nasiękowe i przewodowe 47

Środki znieczulające miejscowo: uwagi praktyczne	48
Roztwory do znieczuleń	49
Toksyczność środków znieczulających miejscowo	51
Uczulenie na środki znieczulające miejscowo	51
Uśmierzanie bólu wywołanego podaniem środka znieczulającego miejscowo	52
Sedacja pacjenta dorosłego	53
Rodzaje znieczuleń	56

ROZDZIAŁ 7

Oczyszczanie i irygacja ran 81

Roztwory do oczyszczania ran	81
Przygotowanie do oczyszczania rany	83
Sprzęt i procedury oczyszczania ran	87

ROZDZIAŁ 8

Narzędzia, nici i metody zamykania ran 91

Podstawowe narzędzia – uwagi praktyczne	91
Rodzaje nici	98
Rodzaje igieł	102

ROZDZIAŁ 9

Decyzje przed zaopatrzeniem rany: czas od urazu, opracowanie chirurgiczne i konsultacje 104

Czas zamknięcia rany	104
Badanie eksploracyjne rany	106
Powstrzymywanie krwawienia – hemostaza	107
Opracowanie chirurgiczne rany	109
Drenaż chirurgiczny	112
Natychmiastowa antybiotykoterapia	113
Wytyczne dotyczące konsultacji	114

ROZDZIAŁ 10

Zamykanie ran: podstawowe zasady i techniki 117

Terminologia	117
Podstawowe techniki wiązania węzłów	118
Zasady zamykania ran	118

ROZDZIAŁ 11

Zaawansowane techniki zaopatrywania skomplikowanych ran skóry 131

Szwy ciągłe	131
Rany ukośne	132
Podskórne szwy usuwalne	132

Podskórne szwy ciągłe	135	
Szwy narożne (płatowe)	135	
Rany powodujące częściowe wyrwanie płatów skórnych		137
Rany nieregularne złożone	139	
Urazy z całkowitym wyrwaniem tkanek	140	
Deformacje w kształcie oślego ucha	143	
Rany równoległe	143	
Zamykanie ran o nierównej grubości brzegów		144
Rany w otarciach	146	

ROZDZIAŁ 12

Zaopatrywanie ran w wybranych lokalizacjach anatomicznych 148

Owłosiona skóra głowy	149	
Czoło	153	
Brwi i powieki	155	
Policzek i okolice kości jarzmowej		159
Struktury nosa	160	
Ucho	163	
Wargi	166	
Jama ustna	167	
Krocze	170	
Kolano	171	
Podudzie	171	
Stopa	172	

ROZDZIAŁ 13

Ręka 175

Postępowanie wstępne	175	
Nazewnictwo	177	
Wywiad medyczny	177	
Badanie ręki	179	
Ukrwienie	187	
Badania radiologiczne	188	
Badanie rany	188	
Wybrane urazy ręki oraz problemy związane z zaopatrywaniem ran		189
Stosowanie antybiotyków u pacjentów z ranami ręki		205
Opatrunki i pielęgnacja rany po zabiegu		206

ROZDZIAŁ 14

Kleje do tkanek i alternatywne sposoby zamykania ran 208

Kleje do tkanek	208	
Przylepce (plastry) do zamykania ran		211
Zamykanie ran za pomocą staplerów		216

ROZDZIAŁ 15

Rany kątowe 222

Ogólne zasady postępowania z ranami kątanymi	223	
Postępowanie w przypadku szczególnych rodzajów urazów		224
Opatrunki i pielęgnacja rany po zabiegu		230
Profilaktyka wścieklizny	231	
Profilaktyka poekspozycyjna	236	

ROZDZIAŁ 16

Często spotykane problemy podczas zaopatrywania ran 239

- Ciała obce 240
- Rany klute podeszwowej części stopy 246
- Haczyki wędkarskie 250
- Otarcia i tatuaże 252

ROZDZIAŁ 17

Lekkie oparzenia 257

- Ocena pacjenta i postępowanie wstępne 258
- Ocena oparzeń 259
- Wytyczne dotyczące hospitalizacji i leczenia ambulatoryjnego 263
- Leczenie lekkich oparzeń 264

ROZDZIAŁ 18

Ropnie skórne i powierzchowne 270

- Najważniejsze objawy kliniczne 271
- Leczenie ropni 274
- Pielęgnacja rany po zabiegu 278
- Zastosowanie antybiotyków w leczeniu ropni 279

ROZDZIAŁ 19

Rany powikłane, przewlekłe oraz występujące u osób starszych 281

- Zakażenia głębokie z martwicą 282
- Zakażenia ran po zaopatrzeniu 283
- Przewlekłe owrzodzenia skóry 284
- Rany darte skóry o upośledzonej zdolności do regeneracji 286

ROZDZIAŁ 20

Opatrunki i techniki bandażowania 290

- Zasady zaopatrywania ran 290
- Podstawowe rodzaje opatrunków 292
- Zmiana opatrunków i pielęgnacja ran w warunkach domowych 293
- Opatrunki stosowane w różnych okolicach anatomicznych 294

ROZDZIAŁ 21

Profilaktyka przeciwtężcowa i stosowanie antybiotyków 306

- Profilaktyka tężca 307
- Profilaktyka antybiotykowa ran w stanach nagłych 309
- Wybór antybiotyków 311

ROZDZIAŁ 22

Usuwanie szwów i pielęgnacja ran 313

- Usuwanie szwów i zszywek chirurgicznych 313
- Analgezja 315
- Pouczenia dla pacjenta 315
- Zrozumienie procesu gojenia ran 317

Skorowidz 319